

[Socialministeren.]

skikkelse, og jeg skal derfor samtidig henstille, at lovforslaget får en hurtig behandling i tinget.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme.

Forslaget fremsættes med henblik på den kommende 14. alm. vurdering pr. 1. august 1969, hvor de foreslåede ændringer i vurderingsreglerne første gang tænkes bragt i anvendelse.

Den vigtigste af de foreslåede ændringer er forslaget om bortfald af vurderingslovens § 14, stk. 5, hvilket medfører, at grundværdien af landbrugsejendomme, gartnerier, frugtplantager og planteskoler fremtidig skal ansættes efter den såkaldte bondegårdsregel, d. v. s., at grundværdien skal ansættes til det beløb pr. arealenhed, som jorden efter sin beskaffenhed og beliggenhed ville koste efter egnens priser, hvis den hørte til en middelstor bondegård i middelgod kultur, uden at der tages hensyn til den højere værdi, som jorden kan have på grund af forventninger om overførsel til inderzonestatus med mulighed for udstykning.

Jeg benytter her, ligesom tilfældet er i bemærkningerne til lovforslaget, den hidtil gældende terminologi inderzone og yderzone, men hvis det forslag til lov om by- og landzoner, som er fremsat af boligministeren gennemføres, vil der i stedet blive tale om by- og landzoner, og bondegårdsreglen vil da finde anvendelse i alle landzoner, bortset fra sommerhusområder.

Det er mit håb, at der med den foreslåede ændring af denne bestemmelse i vurderingsloven bliver ro om et spørgsmål, som har været omstridt i en årrække. Som der nærmere redegøres for i bemærkningerne, opstod problemet om vurdering af landbrugsjord i yderzone for en halv snes år siden, og efter at man i de første år havde ansat grundværdien efter bondegårdsreglen, gennemførte den daværende regering i 1965 den nugældende § 14, stk. 5. Bestemmelsen har ført til en opvurdering af landbrugsjorden omkring de større byer, idet handelsprisen for jorden, som efter denne bestemmelse er afgørende for vurderingen, er på-

virket af forventninger om, at ejendommene senest ved zoneplanens udløb vil få inderzonestatus. Så længe zonebåndet består, er ejerne imidlertid afskåret fra at udnytte jorden til den benyttelse, som vurderingen forudsætter, og regeringen kan ikke finde det rimeligt, at det offentlige beskatter ejerne af en værdi, som man samtidig af planlægningsmæssige hensyn forbyder dem at realisere. De høje grundskatter i yderzonerne har medført betydelige økonomiske vanskeligheder for mange landmænd, og den henstandsordning med de kommunale grundskatter, som blev gennemført for et par år siden, har ikke kunnet afbøde disse vanskeligheder tilstrækkeligt. Der har derfor været et betydeligt pres på planlægningsmyndighederne for at få ejendommene tillagt inderzonestatus. Regeringen må imidlertid lægge afgørende vægt på, at en rationel planlægning, som man tillægger den største samfundsmæssige betydning, ikke modarbejdes af andre hensyn. Derfor må de beskatningsmæssige hensyn vige, og dette medfører, at landbrugsejendomme i yderzone — eller hvis by- og landzonenloven gennemføres — i landzone, bortset fra sommerhusområder, fremtidig kun skal vurderes under hensyn til den benyttelse, som er tilladt under zonebåndet.

Den foreslåede ændring vil for landbrugsejendomme med jordrenteligt medføre en tilsvarende nedsættelse af jordrenten, da denne beregnes af den ansatte grundværdi.

Afløses jordrenten, skal afløsningssummen derimod som hidtil beregnes på grundlag af arealets almindelige handelsværdi, eventuelt fastsat ved særlig afløsningsvurdering efter reglerne herom i statshusmandsloven. Der ydes dog henstand med den del af afløsningssummen, der overstiger arealets landbrugsmæssige værdi.

Den anden betydningsfulde ændring af vurderingsreglerne som foreslås, er den nye bestemmelse i § 33, stk. 4, hvorefter vurderingsrådet i forbindelse med vurderingen af landbrugsejendomme og dermed sidestillede ejendomme fordeler ejendomsværdien og grundværdien på henholdsvis stuehuset med tilhørende grund og have og på den øvrige ejendom. Denne fordeling får dels betydning ved ansættelsen af lejeværdien af stuehuse, dels ved beregningen af skattemæssige afskrivninger på landbrugets driftsbygninger.

[Finansministeren.]

Lejeværdien af landbrugets stuehuse er hidtil ansat skønmæssigt, idet landbrugs-ejendommene er blevet vurderet under ét. Når der nu henføres en bestemt del af ejendomsværdien til stuehuset, bliver der mulighed for at fastsætte lejeværdien til en bestemt procent af denne værdi, således som det er tilfældet for parcelhuse. Samtidig skulle denne fordeling af ejendomsværdi og grundværdi gøre det lettere at fastsætte afskrivningsgrundlaget, hvilket tit har voldt vanskeligheder. Der kan som bekendt ikke afskrives skattemæssigt på jorden eller på stuehuset, men kun på driftsbygningerne, og anskaffelsessummen er normalt ikke opdelt på jord og bygninger eller på de enkelte bygninger. Den foreslåede ordning skulle derfor betyde en lettelse ved beregningen af afskrivningerne både for ejerne og for skattemyndighederne.

Endelig foreslås nogle mindre ændringer af hensyn til benyttelsen af EDB-teknik. Jeg skal herom henvise til de enkelte bestemmelser.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, anbefaler jeg det til tingets hurtige og velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg.

Forslaget er en følge af den ny lov om kommunernes styrelse og indeholder ændringer dels af formel art, dels af reel art.

De formelle ændringer finder jeg ikke anledning til at omtale nærmere. De drejer sig om ændrede betegnelser for kommuner og kommunale råd, og om disse henviser jeg til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Om de reelle ændringer skal jeg bemærke, at en del af disse også er en følge af den ny styrelseslov. I den gældende valglov gælder der forskellige bestemmelser for valgenes afholdelse i købstadkommuner og i sognekommuner, men da der fremover kun forefindes primærkommuner, har jeg fundet det ønskeligt at få indført ensartede regler, hvilket medfører ændring af afstemningstiden samt ændring vedrørende klageadgangen over kommunalbestyrelsernes af-

gørelser med hensyn til afstemningsområder og klager over valg samt fritagelse for valg.

Ud over disse følgeændringer har jeg desuden foreslået nogle andre ændringer af loven dels vedrørende de kommunale råds fortsatte virksomhed, dels en udvidelse af valgbarhedsnævnets kompetence.

Om den foreslåede ændring af afstemningstiden skal jeg bemærke, at efter den gældende lov er afstemningstiden forskellig i købstadkommuner og i sognekommuner, idet der i købstæderne stemmes uden afbrydelse fra kl. 9 til kl. 21, medens der i sognekommunerne stemmes fra kl. 9 til kl. 20 med en pause i tiden fra kl. 13 til kl. 15. Da antallet af kommuner efter kommunalreformens gennemførelse vil være nedbragt til mellem 250 og 300, og da kommunerne som følge heraf vil få betydelig flere indbyggere end mange af de nuværende købstadkommuner, ses der ikke at være tilstrækkelig anledning til at opretholde forskellige afstemningstider, hvorfor det er foreslået, at afstemningstiden i alle kommuner skal være fra kl. 9 til kl. 21.

Det har været overvejet, om man samtidig burde søge afstemningstiden nedsat med 1 time, men ved et rundspørge til et antal kommuner har det vist sig, at 4-5 pct. af vælgerne afgiver deres stemme i tiden fra kl. 20 til kl. 21, hvorfor jeg — selv om der er en tendens til, at færre vælgere afgiver stemme i den sidste time — ikke har ment at burde foreslå afstemningstiden nedsat.

Med hensyn til de foreslåede ændringer i klageadgangen over kommunalbestyrelsernes afgørelser skal jeg bemærke, at det drejer sig dels om afgørelser vedrørende udvidelse af antallet af afstemningsområder, dels om valgklager og ansøgninger om fritagelse for valg.

Såvel med hensyn til spørgsmål om yderligere opdeling af en kommune i flere afstemningsområder som med hensyn til klager om kommunalbestyrelsernes afgørelse af indkomne valgklager m. v., har klageinstansen for sognekommunernes vedkommende hidtil været amtsrådet, medens indenrigsministeren har været klageinstans for købstadkommunernes vedkommende.

Da amtsrådernes almindelige tilsyn er bortfaldet ved loven om kommunernes sty-